Pélé Yoets

Zvada - Zayin

ידוע עבדא דמיתי בש''ס (כתובות סז ב), דמר עוקבא בשעת פטירתו ראה חשבון צדקותיו אשר עשה שעלה לסך שבעת אלפים דינרי זהב. ואמר ארחין רחיקא וזודין קלילא. ופלגינהו לפלגא דנכסי לצדקה, שאף על פי שאמרו (שם) המבזבז אל יבזבז יותר מחמש. זהו מחיים, אבל בשעת מיתה מתר. ואדם יראה לעינים כשהולך בדרך, לפי הדרך אשר הוא הולך ולפי מספר הימים שיהיה בדרך, כך צריך להקדים כמה ימים להכין צידה לדרכו. צא וחשב לפי מה שיעמד בעולם שכלו ארך שנים אין מספר לו יחיה גבר שנין אלפין, ואלו ישלח לפניו צדקתו אלף אלפים ורבי רבבות דינרי זהב לא יספיקו לו:
ואם תאמר כיון שאין אדם יכול לצאת ידי חובתו לשלח לעולם הבא די מחסורו, וכי תאמרו מה נאכל, על כרחן לומר שהקדוש ברוך הוא עושה חסד ומתנת חנם, אם כן אפלו אם לא נשלח כלל על שלחן המלך אנו אוכלים. זה ודאי הבל, שכשאדם עושה כל אשר בכחו לעשות אז הוא נזון בזרוע כל ימי עולם בעולם הבא, כי אמור יאמר העבד אהבתי את אדוני והייתי חפץ לעבדו אם היה מניחני, ויפה לי שעה אחת של תורה ומעשים טובים מכל חיי העולם הבא (אבות ד יז), וכיון שהקדוש ברוך הוא סלקו מן העולם או לא נתן לו עשר לפזר יותר, בדין הוא שיטל שכרו משלם כל ימי עולם. לא כן הרשעים שאין עושים (טוב) את אשר בכחם לעשות, אין נותנים להם לעולם הבא אלא כשעור אשר עשו, וכשתכלה קרנא צריכים לבוא בגלגול לעולם הזה להרויח, כי היכי דליכל מדילה, ואין נותנים צדקה לעולם הבא, שאם אפשר בצדקה לא היה צריך אדם להולד

Questions au Rav Dayan (tome 6)

Ces questions, vous vous les êtes posées un jour, ou vous vous les poserez dans l'avenir…

Commandez : Tel. (Fr) : +33.1.80.91.62.91 - (Isr) : +972.77.466.03.32 - www.torah-box.com/editions

ולהיות בעולם הזה, כידוע מה שכתבו המפרשים (עיין ירושלמי ערלה פ''א ה''ג) שטעם יצירת הולד הוא כדי שיהנה מיגיעו, משום דמאן דאכל דלא דילה בהיל לאסתכולי באפה. ועוד, כי יאמר ה' למה אתן לך צדקה, הלוא היית יכול להרויח ולהכין צידה לדרכך ולא רצית. הא למה זה דומה, למי שמשליך לאבוד ממונו והולך ושואל צדקה, שבודאי יכעסו עליו ולא ירחמו עליו ואל יהי חונן לו. ואם יאמר אדם שהשאור שבעסה הוא יצר הרע מעכב שאינו יכול להרויח ואין בכחו לעשות, מי יתן והיה שתהא טענה זו פוטרת את האדם מיום הדין, אבל כלי עלמא ידעי שמי שזאת טענתו אין פוטר אותו:

ומכלל האמור אתה תשמע, דהא דיוצא אדם ידי חובתו בנתינת המעשר, הינו דוקא בחיים חיותו כדי שלא יעני ויצטרך לבריות, אבל חיובא רמיא עליו לצוות בכל תקף באפן המועיל שלאחר פטירתו יפרישו לו מנכסיו חלק בראש כפי ברכת ה' אשר יתן לו לעשות בו מצוות ומעשים טובים, ויעשה חשבון כמה די לבניו להתפרנס בדרך כבוד והשאר יקח לעצמו. וכבר כתב מוהרי''א בספר ''ברית עולם'' (ספר חטידים סימן שמד) זה לשונו בקצור ישים האדם אל לבו כי כל ישעו וכל חפצו להניח לבניו עשר גדול, ואפלו אם אין לו בנים הוא חס על קרוב אחד להניח לו מזהב שבא אלפי רבבה, ואיך לא יחוס על עצמו לשאר נעור וריק לעולם הבא, ולא דעת ולא תבונה בו להחיות לב נדכאים ממה שחננו ה' וטוב לו לכפרת פשע ולהקריב ישע ולתקן מלבושים ומטעמים לנשמה קדושה, והגם כי יחוס על בנו או בן אחיו, מכל מקום הוא קודם לטל חלק בראש לתקון נשמה קדושה, ויחזיק עצמו לפחות כאחד מבניו לקח חלקו אתו עמו לתת לעניים תלמידי חכמים ויגנז למעלה, ומה תועלת יגיע לנפשו במה שיניח לבניו עשר גדול והוא ילך ריקם ויהיה עני באמת, ואחר פטירתו יהיה הולך וצוער והוא עצמו יראה שטות וקלקול מעשיו וכאבו נעכר ונפשו עליו תאבל, זה תכן דבריו. וקנאתי בהוללים הישמעאלים שבשעת פטירתם מניחים חלק

Questions au Rav Dayan (tome 6)

Ces questions, vous vous les êtes posées un jour, ou vous vous les poserez dans l'avenir…

Commandez : Tel. (Fr) : +33.1.80.91.62.91 - (Isr) : +972.77.466.03.32 - www.torah-box.com/editions

מנכסיהם לעשות צרכי רבים או לבית תפלותם, ואנחנו למה נגרע. הנה כי כן מי האיש החפץ חיים נצחים ושלא להצטרך לבוא בסכנת ורעת הגלגול, כל אשר בכחו לעשות יעשה בגופו ובממונו, ויכין צידה לדרכו, אז ילך לקץ וינוח ותתענג בדשן נפשו באורים ונותנים לו נחלה בלי מצרים:

Questions au Rav Dayan (tome 6)

Ces questions, vous vous les êtes posées un jour, ou vous vous les poserez dans l'avenir…

Commandez : Tel. (Fr) : +33.1.80.91.62.91 - (Isr) : +972.77.466.03.32 - www.torah-box.com/editions